

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

God man döms för trolöshet för "gåvor" från systemen

Publicerad

05 APR 2023

En man döms av hovrätten, sedan tingsrätten friat honom, för trolöshet mot huvudman sedan han som god man för sin syster fört över 57 000 kronor till sig själv och närstående från hennes konto. Att han tog upp frågan med Överförmyndaren kan inte uppfattas på annat sätt än att han förstod att ett sådant handlande kunde stå i strid med det uppdrag han hade.

Den 51-årige mannen åtalades för trolöshet mot huvudman då han enligt gärningsbeskrivningen i egenskap av god man för sin syster haft tillgång till hennes bankmedel och varit skyldig att redovisa för egendomen och överfört totalt 57 000 kronor till sitt eget och andra närståendes bankkonton.

51-åringen uppgav att hans mor blev sjuk i cancer och hade bara några månader kvar att leva. Hennes vilja var att hennes arv inte skulle gå till hennes förre man.

När modern gick bort föreslog han att han skulle bli god man för systemen och så blev det. I augusti 2022 fick de i arv 260 000 kronor per syskon efter sin mor. Hans tanke var att skänka bort så mycket sammantaget att det motsvarade arvet om cirka 260 000 kronor för att inte moderns exman skulle få del av detta. Han frågade överförmyndaren om det var en framkomlig väg. Hon skruvade på sig och sa inget. Han var också i kontakt med en person som tidigare varit överförmyndare. Den gamle överförmyndaren sa inte tydligt nej utan sa att det hade hon tyckt var OK. 51-åringen har ögnat broschyren som han fick från Överförmyndarnämnden, hans far gick bort i juni samma år.

Han visste inte att det fanns ett gåvoförbud.

Blekinge tingsrätts ställde sig frågan om 51-åringen haft uppsåt till brottslig gärning. Han har förnekat detta. Mot åklagarens påstående om uppsåt talar, enligt rätten, 51-åringens tydliga redovisning av vilka gåvor som skett, och som ingivits till överförmyndaren. Han har också förklarat att han tog upp vad han avsåg göra med överförmyndaren som då inte sa något. Eftersom överförmyndaren inte hörts i målet får den uppgiften tas för god. Enbart det förhållandet att en broschyr med skyldigheter för en god man

överlämnats till 51-åringen då denne tillträdde som god man är inte nog för att förringa hans uppgifter.

Tingsrätten fann vid en samlad bedömning mot bakgrund av den bevisning som åklagaren nu åberopat att mannen saknat uppsåt till brottslig gärning och frikände honom.

Hovrätten över Skåne och Blekinge konstaterar att enligt 14 kap. 12 § första stycket föräldrabalken får en god man inte ge bort den enskildes egendom, om det inte är fråga om personliga presenter vars värde inte står i missförhållande till den enskildes ekonomiska villkor.

Av utredningen framgår att systemen vid utgången av 2021, om gåvorna inte hade lämnats, skulle ha haft tillgångar om sammanlagt cirka 300 000 kronor. Gåvorna har alltså vid respektive gåvotillfälle motsvarat cirka 10 procent av kvinnans tillgångar. Vid tidpunkten för gåvorna hade kvinnan även del i dödsboet efter sin mor. Utbetalning av arvet efter modern ägde dock rum först i augusti 2022 och uppgick då till cirka 260 000 kronor. Även med beaktande av det kommande arvet har gåvorna varit av den omfattningen att de inte kan anses ha utgjort personliga presenter i enlighet med föräldrabalkens bestämmelser.

I fråga om den tilltalades uppsåt gör hovrätten följande bedömning: Att han diskuterat sin avsikt att genom gåvor minska systemens tillgångar med överförmyndaren kan inte uppfattas på annat sätt än att han förstod att ett sådant handlande kunde stå i strid med det uppdrag han hade som god man för henne. Redan av hans egna uppgifter har framkommit att han inte fått något klart besked från överförmyndaren om vad som gällde i frågan.

Inte heller de uppgifter som han fick av den tidigare överförmyndaren kan ha fått honom att tro att handlandet var tillåtet, i vart fall inte utan särskilt godkännande från överförmyndaren. 51-åringen får därför anses ha insett risken för att överföringarna inte varit tillåtna inom ramen för hans uppdrag.

Det fanns mot den bakgrunden anledning för mannen att förvissa sig om att de tänkta åtgärderna var förenliga med uppdraget som god man. Detta kunde han ha gjort genom att bland annat närmare ta del av den informationsbroschyr som han hade erhållit eller genom att söka vägledning på annat håll. Genom att underlåta detta får 51-åringen ha förhållit sig likgiltig till om hans agerande var tillåtet eller inte. Att han redovisade utbetalningarna i årsräkningen föranleder inte någon annan bedömning. Han har alltså haft uppsåt till samtliga relevanta omständigheter och ska dömas för sexton fall av trolöshet mot huvudman.

Det samlade straffvärdet uppgår till fyra månaders fängelse. 51-åringen förekommer inte sedan tidigare i belastningsregistret och det saknas särskild anledning att befara att han kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Påföljden bör därför bestämmas till villkorlig dom i förening med måttliga dagsböter.

Vid denna utgång ska han ersätta systemen för den skada hon lidit till följd av brotten.

Mikael Kindbom

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [Ekobrott](#), [God man och förvaltare](#), [Adoption och föräldraskap](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter